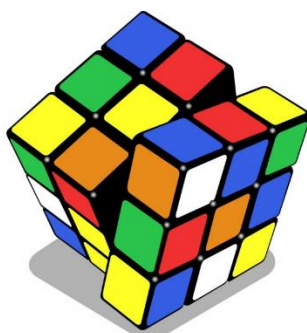

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1. ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ

Τίτλος: Ανακύκλωση θα πει, ζωή από την αρχή!

Η νηπιαγωγός:

Γιαννέλου Ευαγγελία

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	Θεματικός Κύκλος: Φροντίζω το περιβάλλον Επιμέρους Θεματική Ενότητα/ Υποενότητα : Οικολογία – Παγκόσμια και Τοπική κληρονομιά
Τίτλος προγράμματος	Ο δικός μας τίτλος Ανακύκλωση θα πει, ζωή από την αρχή!
Στόχοι Σχεδίου Δράσης	Μέσα από το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Φύλαξε το μην πετάς, ανακύκλωσε με μας» τα παιδιά αναγνωρίζουν ως λύσεις του περιβαλλοντικού προβλήματος το τρίπτυχο: Μείωση, Επαναχρησιμοποίηση, Ανακύκλωση, κατανοούν την ευθύνη τους απέναντι στο περιβάλλον δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στη διαχείριση αστικών αποβλήτων και παράλληλα ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται σχετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη και έναν τρόπο ζωής σε αρμονία με τη φύση. Στοχευόμενες δεξιότητες Δεξιότητες μάθησης Δημιουργικότητα, Επικοινωνία, Κριτική σκέψη, Συνεργασία Δεξιότητες Ζωής Αυτομέριμνα, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Κοινωνικές Δεξιότητες, Πρωτοβουλία, Υπευθυνότητα Δεξιότητες τεχνολογίας και επιστήμης Ψηφιακός γραμματισμός Δεξιότητες του νου Επίλυση προβλημάτων, κατασκευές, Στρατηγική σκέψη Σύνδεση με το Π.Σ: <i>Το πρόγραμμα της ανακύκλωσης συνδέεται με το ΠΣ του νηπιαγωγείου με τη μαθησιακή περιοχή Περιβάλλον & Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη. Σύνδεση και συνεργασία με οικογένεια, ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων, χρήση διαφορετικών μεθόδων αναπαράστασης, σύνδεση με γνωστικά αντικείμενα (Μελέτη Περιβάλλοντος, Γεωγραφία, Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσική, Εικαστικά, Φυσική Αγωγή).</i>

Ακολουθία εργαστηρίων

Εργαστήριο 1: Τι γίνεται με τα άχρηστα;	1^η δραστηριότητα Οι μαθητές/τριες συστήνονται με το θέμα και αφορμή για αυτό είναι η παρατήρηση κατά τη διάρκεια του διαλείμματος ότι το σκουπιδιάρικο που περνάει έχει διαφορετικό χρώμα απ' ότι συνήθως. Αποφασίζουν ένα όνομα για την ομάδα έρευνάς τους και δημιουργούν ένα σύμβολο δράσης τμήματος για τη διερεύνησή του σε κλίμα συνεργασίας. Σχεδιάζουν ό,τι γνωρίζουν για τη διαχείριση των άχρηστων αντικειμένων. Παρουσιάζουν τις ζωγραφιές τους στην ολομέλεια και καταθέτουν τις απόψεις τους. 2^η δραστηριότητα Οι μαθητές φαντάζονται ότι από κάπου έρχεται μια δυσάρεστη μυρωδιά. Αναπαριστούν τα συναισθήματα με το πρόσωπο και το σώμα τους. Σε ζεύγη ζωγραφίζουν τι μπορεί να δημιουργεί αυτή τη μυρωδιά και εξηγούν από πού προέρχεται και γιατί. Εστιάζουν στο θέμα των απορριμμάτων και παράλληλα ενεργοποιείται η φαντασία τους. Παρουσιάζουν τις δημιουργίες τους και εξηγούν τα αποτελέσματα της συνεργασίας τους στην ολομέλεια. 3^η δραστηριότητα Συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία εννοιολογικού χάρτη με ιδεοθύελλα. Προτεινόμενες ερωτήσεις : - Τι είναι τα σκουπίδια; - Που έχετε δει σκουπίδια; - Που νομίζετε ότι υπάρχουν σκουπίδια σε ένα δρόμο; - Τι νομίζετε ότι υπάρχει στο δρόμο που να έχει σχέση με τα σκουπίδια; - Τι άλλο υπάρχει που έχει σχέση με τα σκουπίδια; - Εσείς τι κάνετε με τα σκουπίδια; - Τι θα είχε ενδιαφέρον να ψάξουμε σε σχέση με τα αντικείμενα που δεν τα χρειαζόμαστε πια;
Εργαστήριο 2: Ας δούμε τι συμβαίνει γύρω μας	1^η δραστηριότητα Οι μαθητές παρακολουθούν το βίντεο HD Peri Poll και καλούνται να παρατηρήσουν, να συγκρίνουν και να διαχειριστούν κριτικά τις πληροφορίες. Στη συνέχεια φτάνουν σε συμπεράσματα σε σχέση με την προσωπική τους κατάσταση. Πώς θα ήταν ο τόπος τους με καλή διαχείριση των απορριμμάτων και πώς με κακή διαχείριση. 2^η δραστηριότητα Οργανώνεται ένας σχολικός περίπατος γύρω από το σχολικό κτίριο ώστε να παρατηρήσουν καλύτερα οι μαθητές τον περιβάλλοντα χώρο με στόχο : α) να εντοπίσουν τους κάδους που υπάρχουν στην γύρω περιοχή και να τους καταγράψουν, β) να παρατηρήσουν τυχόν προβλήματα σε σχέση με τα απορρίμματα και να τα καταγράψουν, γ) να εξετάσουν κατά πόσο το περιβάλλον γύρω από το σχολείο τους είναι φροντισμένο επαρκώς και να

	καταγράψουν καλές πρακτικές διαχείρισης των απορριμμάτων που εντοπίζουν. Αποτύπωση με φωτογραφίες. 3^η δραστηριότητα Επιστρέφοντας από τον περίπατο καλούνται να αποτυπώσουν ατομικά τη διαδρομή που ακολούθησαν και τα όσα συνάντησαν στον δρόμο τους. Επίσης καλούνται να εκφράσουν την άποψή τους σε σχέση με την ικανοποιητική φροντίδα του περιβάλλοντα χώρου και προτάσεις βελτίωσης.
Εργαστήριο 3: Και τι κάνουμε με τα σκουπίδια;	1^η δραστηριότητα Οι μαθητές καταγράφουν τα απορρίμματα της τάξης και όσων φέρνουν από το σπίτι τους για ανακύκλωση και τους τρόπους διαχείρισής τους. Αναγνωρίζουν την σήμανση της ανακύκλωσης πάνω στις συσκευασίες. Συζητάμε για τα ευρήματά τους στην ολομέλεια και τα χωρίζουμε ανά κατηγορίες σε οργανικά και ανακυκλώσιμα και χωρίζουμε και τις υποκατηγορίες των ανακυκλώσιμων. Κατατάσσουμε τα ανακυκλώσιμα σε χαρτί, πλαστικό, οργανικά κ.ο.κ. και τα τοποθετούμε στον αντίστοιχο κάδο ανακύκλωσης που έχουμε στην τάξη μας ή τα κρατάμε για κομποστοποίηση. 2^η δραστηριότητα Οι μαθητές παρακολουθούν τα βίντεο για την ανακύκλωση ΠΕΡΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΠΛΕ ΚΑΔΟ, ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΤΑ ΥΛΙΚΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΜΠΕΤΥ Η ΚΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΜΥΘΙ 3^η δραστηριότητα Ενημερώνονται για την επιλογή των ειδών, τη σωστή προετοιμασία τους και απόρριψή τους (οργανικά, ανακυκλώσιμα, καθαριότητα, όχι συσκευασία σε σακούλες). Δημιουργούμε πίνακες με τα ανακυκλώσιμα υλικά και τον εμπλουτίζουμε με ζωγραφιές, εικόνες διαφημιστικών φυλλαδίων, αποκόμματα συσκευασιών και καταγράφουν τους τρόπους διαχείρισής τους. 4^η δραστηριότητα Διαβάζουμε το παραμύθι για την κομποστοποίηση, «Ο κύριος Μπεν , η Μου και τα σκουπίδια». Τα νήπια σε φύλλο εργασίας ζωγραφίζουν ποια εικόνα του παραμυθιού τους έκανε μεγαλύτερη εντύπωση. Συζήτηση για την κομποστοποίηση. 5^η δραστηριότητα Με τις ανακυκλώσιμες συσκευασίες που φέρνουν από το σπίτι τους τα παιδιά, παίζουμε ένα κινητικό παιχνίδι. Με γάντια και καπέλα και παριστάνοντας τους εργάτες της ανακύκλωσης, διαχωρίζουμε τα ανακυκλώσιμα και οργανικά είδη. (π.χ. στους ειδικούς κάδους, στα καλάθια της τάξης, για κομποστοποίηση) 6^η δραστηριότητα Κατόπιν παίζουμε τα ψηφιακά παιχνίδια στην τάξη.

Εργαστήριο 4: Ας δώσουμε εξηγήσεις και σε προβλήματα λύσεις.	1^η δραστηριότητα Χωριζόμαστε σε δυο ομάδες και καταγράφουμε α) τα βασικότερα προβλήματα διαχείρισης απορριμμάτων που δημιουργεί η ανθρώπινη συμπεριφορά β) με ποιες δραστηριότητες οι άνθρωποι φροντίζουν το περιβάλλον. Δίνονται στα παιδιά αντίστοιχα φύλλα εργασίας. 2^η δραστηριότητα Βάσει των φύλλων εργασίας πραγματοποιείται διαγωνισμός επιχειρηματολογίας για τις ανθρώπινες ενέργειες που καταστρέφουν το περιβάλλον και για τις ενέργειες που το φροντίζουν. Τα παιδιά επιχειρηματολογούν στην ολομέλεια. 3^η δραστηριότητα Ταξινομούν τις εργασίες τους ώστε να απαντούν ανά ζεύγη στα προβλήματα που αντιμετωπίζει το περιβάλλον, δημιουργώντας έναν «τοίχο προβλημάτων και λύσεων» (π.χ. πρόβλημα το πέταγμα των σκουπιδιών στο δρόμο, λύση η χρήση κάδων.) Φωτογραφίσουμε τις εργασίες των παιδιών και φτιάχνουμε ένα radlet που μπορεί να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του νηπιαγωγείου. Με τον τρόπο αυτό οι διαπιστώσεις των παιδιών διαχέονται στην εκπαιδευτική κοινότητα και τους γονείς.
Εργαστήριο 5: Ενα θεατρικό παιχνίδι με θέμα περιβαλλοντικό	1^η δραστηριότητα Κάνοντας παρατηρήσεις, διερευνώντας πηγές και ερχόμενοι σε επαφή με ειδικούς, οι μαθητές βγάζουν τα συμπεράσματά τους, τα οποία αποτελούν τον κύριο σκελετό του σεναρίου για ένα θεατρικό δρώμενο με θέμα του την ανακύκλωση. Με ιδεοθύελλα καταγράφονται α) ο τόπος, β) ο χρόνος, γ) οι ήρωες, δ) το πρόβλημα, ε) το συναίσθημα των ηρώων, ζ) η δράση και η λύση στο πρόβλημα, η) τα μελλοντικά σχέδια των ηρώων. Προτεινόμενο τραγούδι ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ – ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΣΠΥΡΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ. Μέσω της ιστορίας τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους για τα προβλήματα που σχετίζονται με την ανακύκλωση. α) η υπερκατανάλωση ειδών και η απόρριψή τους β) η επιλογή των ειδών για ανακύκλωση, γ) η κακή προετοιμασία των ανακυκλώσιμων υλικών (ελλιπής καθαριότητα, λανθασμένη ρίψη σε κάδους). 2^η δραστηριότητα Ευαισθητοποίηση των παιδιών στην αλόγιστη χρήση χαρτιού. Βλέπουμε βίντεο με ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ. Κάνουμε τις χρονικές εξελίξεις σε εικόνες. Μαθαίνουμε για τον κύκλο ζωής ενός δέντρου.
Εργαστήριο 6: Ας δείξουμε σε όλους τι μάθαμε!	1^η δραστηριότητα Οι μαθητές οργανώνουν και υλοποιούν δράσεις ενημέρωσης της εκπαιδευτικής κοινότητας και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος. 2^η δραστηριότητα Δημιουργία αφίσας ανακύκλωσης που μπορούν να μοιραστούν σε καταστήματα της περιοχής.

Εργαστήριο 7: Πόσο χρήσιμα είναι τα άχρηστα;- Αξιολόγηση	1^η δραστηριότητα Συζήτηση στην ολομέλεια και δημιουργία του τελικού εννοιολογικού χάρτη με ιδεοθύελλα. Προτεινόμενες ερωτήσεις: - Θα σας διαβάσω από τον πρώτο χάρτη τι πιστεύετε για τα απορρίμματα. Θέλω να μου εντοπίσετε διαφορές σε όσα γνωρίζετε τώρα με όσα γνωρίζατε πριν. Ποια είναι η πιο σημαντική αλλαγή; Τελικά τι είναι απορρίμματα; -Αναρωτιέμαι πως θα μπορούσαμε να τα μειώσουμε; -Αναρωτιέμαι τι θα συμβεί τελικά αν δεν κάνουμε ανακύκλωση; -Που νομίζετε ότι βοηθήσατε όταν μαθαίναμε όλα αυτά τα πράγματα; -Ποια από όλες τις δραστηριότητες που κάναμε σας άρεσε περισσότερο και γιατί; -Πως νιώθετε για όλα όσα κάναμε και για όλα όσα μάθατε; -Με τι θα θέλατε να ασχοληθούμε μετά; Πως νομίζετε ότι θα το κάναμε; 2^η δραστηριότητα Συμπλήρωση της Κλείδας Αξιολόγησης κάθε μαθητή και το ερωτηματολόγιο αυτό-αξιολόγησης για την ολοκλήρωση αξιολόγησης του προγράμματος.
Προσαρμογές για τη συμμετοχή και την ένταξη όλων των μαθητών/τριών	Επιλέγουμε την μέθοδο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και οργανώνουμε το μαθησιακό περιβάλλον ώστε να δίνονται ευκαιρίες για μάθηση και εργασία με διαφορετικούς τρόπους. Διαφοροποιούμε και αναπροσαρμόζουμε τις δραστηριότητες για τους μαθητές/τριες που το έχουν ανάγκη. Υιοθετούμε ένα βοηθητικό και υποστηρικτικό ρόλο απέναντι στους μαθητές με ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες, φροντίζοντας παράλληλα να ανατροφοδοτούνται όπου κρίνεται αναγκαίο. Στόχος μας είναι να υπάρχει μια μορφή συνεκπαίδευσης για τους μαθητές αυτούς. Οι δραστηριότητες προσαρμόζονται στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών.
Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας	Συνεργασία με τους γονείς, τοπικούς φορείς. Συνεργασία με το ΚΕΠΕΑ Ν. Νέας Κίου.
Τελικά προϊόντα που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	Αφίσες, Θεατρικό παιχνίδι, κατασκευές από ανακυκλώσιμα υλικά, γωνιά ανακύκλωσης στο νηπιαγωγείο.
Εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία που παρήχθησαν από τους/τις μαθητές/τριες κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων	Αφίσες, θεατρικό παιχνίδι, κατασκευές από ανακυκλώσιμα υλικά.

Αξιολόγηση - Αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση	Για την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος σε επίπεδο γνώσεων και Δεξιοτήτων Μάθησης, Νου, Ζωής και Τεχνολογίας χρησιμοποιήθηκε φύλλο Αξιολόγησης. Επίσης, η σύγκριση του αρχικού με τον τελικό εννοιολογικό χάρτη. Τα φύλλα εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είναι κλειστού και ανοιχτού τύπου. Τα φύλλα εργασίας ανοιχτού τύπου δημιουργήθηκαν με βάσει των αρχών της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη σωστού λάθους, όλες οι απαντήσεις θεωρούνται αποδεκτές και άξιες συζήτησης και παρουσίασης. Η μορφή που προτείνεται να έχουν είναι η εξής: Δημιουργία πλαισίου για την αποτύπωση των παιδιών και πλαισίου για την καταγραφή των απαντήσεων των παιδιών στα ερωτήματα. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι σε όλα τα φύλλα εργασίας, η εκπαιδευτικός ρωτά ατομικά τα παιδιά και ζητά να απαντήσουν στα ερωτήματα που θέτονται, είτε πρόκειται για ατομική είτε για συνεργατική δραστηριότητα. Συνηθισμένες ερωτήσεις που προτείνονται να γίνονται ανεξαρτήτως του θέματος του φύλλου εργασίας είναι οι εξής: (α) Εξήγησε μου γιατί το λες αυτό; (β) Πως το σκέφτηκες αυτό; (γ) Πως σε έκανε να νιώσεις αυτό; (δ) Τι νομίζεις θα συνέβαινε αν...; Διενεργούνται, λοιπόν, συνεντεύξεις με τη μορφή σύντομων δομημένων συζητήσεων που βοηθούν να κατανοήσει ο/η εκπαιδευτικός τη σκέψη του παιδιού, αλλά και το ίδιο το παιδί να μπορέσει να εκφράσει γνώσεις, σκέψεις και συναισθήματα.
Εκδηλώσεις διάχυσης και συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της δράσης	Οι εκδηλώσεις διάχυσης και η συνολική αποτίμηση της υλοποίησης της δράσης, αναμένεται να γίνουν ως εξής: • Εκδήλωση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων στους γονείς και την τοπική κοινωνία • Ενημερωτικό φυλλάδιο • Έκθεση ομαδικών και ατομικών εργασιών των παιδιών • Δημιουργία power point για τους γονείς. • Ανάρτηση στην ιστοσελίδα του σχολείου.

